

SLOVENSKA REFORMACIJA

-smeri: lutrova(meščanstvo+plemstvo), sekte(mestna+kmečka revščina)

1523- protestantski krožek v Trstu: škof Peter Bonomo, tam tudi Trubar

-reformacija se hitro širi, privrženci meščanstvo, plemstvo, tudi nekaj duhovščine

-prve nemške luteranske knjige

-kranjski stanovi podprejo trubarja-deželni knez je katolik

-trubar izda katekizem in abecednik

trubar: večkrat pregan zaradi verske svobodomiselnosti, revolucionarne ideje o šolstvu,

1564(cerkovna ordinga) karel ga izžene

-spor med karlom in stanovi, karel zavrača versko svobodo, potrebuje soglasje stanov za višje obrambne davke(turki)

1578-Bruška pacifikacija – ustna zagotovitev nedotakljivosti protestantov

- protestanti so bili v manjšini-neuspeh širjenja vere

-Bohorič(Zimske urice 1584), Krelj, Dalmatin, Kuzmič

dosežki: prve tiskane slo. Knjige, slovenščine med knjižne jezike Evrope, bogoslužje in šolstvo v domačem jeziku, znanstvena obdelava jezika, oblikovanje narodne zavesti.

-na podeželju se luteranstvo ne razširi(skupine bičarjev, skakačev, štiftarjev □mučenje samega sebe)

-čarovniški procesi

PROTIREFORMACIJA NA SLOVENSKEM

Knez karel potrebuje denar za protireformacijo(stanovi so protestantski od njih ga ne dobi)

1527-jezuitski kolegij v gradvu-izobrazba duhovnikov

1528- izgon luteranskega plemstva in meščanstva

-vizitacije: natančen pregled verskega stanja v deželah

-uničevanje protestantskih knjig

višek: nadaljnj sin Ferdinand(jezuitski gojenec), 1596 jezuitski kolegij v Lj, upoštevanje

augsburškega miru, razstreljevanje luteranskih objektov, spreobračanje ljudi, zbiranje luteranskih tiskov&zažiganje

1628-izžene luteransko plemstvo

katoliška obnova- slovensko ozemlje v rokah habsb(prevzem oblasti nad stanovi), novi oltarji,

kapele, božja znamenja,... dvig ugleda cerkve, jezuitske šole, ustanova samostanov

reformacija v prekmurju

-ogrski fevdalci luterani, prevzeli ccerkve, pregnali katolike, vera v domačem jeziku, kalvinizem,

Habsburžani imajo malo oblasti 1606-svobodna veroizpoved za plemiče in podložnike,

protestantizem in kalvinizem se ohranita!